

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Siirt, yüz binlerce dekar üretim alanı ve milyonlarca fıstık ağacıyla Türkiye'nin önemli fıstık üretim merkezlerinden biridir. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü bünyesindeki Fıstıkçılık Birimi 2018 yılından bu yana üreticiye teknik yayım ve saha desteği vermekte; Siirt Üniversitesi bünyesinde ise Siirt fıstığına ilişkin yetiştiricilik, anaç ve fidan üretimi, ıslah, hastalıklar, bitki besleme ve diğer alanlarda çeşitli bilimsel çalışmalar yürütülmektedir.

Ancak üreticiye teknik hizmet veren bir saha birimi ile dönemsel üniversite projeleri, Bakanlığın sürekli araştırmacı kadrosuna, araştırma parsellerine, laboratuvar altyapısına, uzun süreli ıslah programına ve düzenli bütçeye sahip kurumsal bir araştırma yapısının yerine geçmemektedir.

Anayasa'nın 45'inci maddesi uyarınca tarımsal üretimin geliştirilmesi ve üreticinin korunması için gerekli tedbirlerin alınması devletin sorumluluğundadır. Siirt fıstığında bilimsel çalışmaların proje bazlı ve dağınık biçimde kalmayıp kalıcı bir araştırma kapasitesine dönüştürülmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Tarım ve Orman Bakanlığı ile bağlı araştırma kuruluşları bünyesinde, görev alanı doğrudan Siirt fıstığı olan kaç araştırmacı bulunmaktadır? Bu personelin uzmanlık alanları, görev yaptığı kurumlar ve Siirt fıstığına ayırdığı araştırma projelerinin sayısı nedir?
2. 2017-2026 döneminde Bakanlığınız veya bağlı kuruluşlarınca Siirt fıstığı konusunda desteklenen araştırma projelerinin sayısı, konusu, toplam bütçesi ve tamamlanma durumu nedir? Tamamlanan projelerden kaçının sonucu üretici uygulamasına veya Bakanlık tavsiyesine dönüştürülmüştür?
3. Siirt Üniversitesi bünyesinde Siirt fıstığı konusunda yürütülen mevcut ihtisaslaşma projeleri ile Bakanlığınız arasında süreklilik arz eden resmî bir araştırma programı veya protokol bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa ortak yürütülen projelerin sayısı, Bakanlık katkısı ve somut çıktıları nelerdir?
4. Siirt fıstığında çeşit ve anaç geliştirme, periyodisitenin azaltılması, kuraklık ve yüksek sıcaklığa dayanıklılık, hastalık ve zararlılar, mekanizasyon, hasat sonrası kalite ve depolama ömrünü birlikte ele alan uzun vadeli ve bütçelendirilmiş bir Bakanlık araştırma programı bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa bu başlıklar hangi kurumsal plan çerçevesinde yürütülmektedir?

5. Siirt Üniversitesi bünyesinde oluşturulan damızlık bahçe, çeşit ve anaç koleksiyonları, fidan üretim altyapısı ve diğer araştırma sahalarının Bakanlığınızın ıslah, sertifikalı fidan ve araştırma programlarıyla bütünleştirilmesine yönelik somut bir çalışma bulunmakta mıdır?
6. Siirt'te Bakanlığınıza bağlı veya Bakanlığınız ile Siirt Üniversitesi ortaklığında, sürekli araştırmacı kadrosu, laboratuvarı, deneme bahçeleri ve müstakil bütçesi bulunan bir "Siirt Fıstığı Araştırma ve İhtisas Merkezi" kurulması konusunda bugüne kadar fizibilite veya ihtiyaç analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa sonucu nedir; yapılmamışsa Siirt'in mevcut üretim kapasitesine rağmen bu yönde kurumsal bir ihtiyaç değerlendirmesi neden yapılmamıştır?
7. Böyle bir merkezin kurulması Bakanlığınızca gerekli görülüyorsa, mevcut dağınık araştırma ve saha çalışmalarının koordinasyonu, uzun vadeli devamlılığı, sonuçlarının ölçülmesi ve üreticiye aktarılması hangi kurum tarafından ve hangi somut performans göstergeleriyle güvence altına alınmaktadır?